

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

7. Практикум «Сучасні інструменти моніторингу освітніх процесів».
8. [Лабораторія «Змішане навчання»](#).
9. Колективний пошук оригінальних ідей «Аукціон ідей».

Висновки. У процесі розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти ЗВО зростання професійного рівня науково-педагогічних працівників може свідчити про вдосконалення освітньої діяльності у закладі освіти.

Тому, впровадження і реалізація інноваційних технологій професійного розвитку педагогів для підвищення якості освітніх послуг і забезпечення на цій основі конкурентоспроможності викладачів передбачає системність, вертикальну і горизонтальну цілісність неперервного освітнього процесу; інтеграцію формальної, неформальної й інформальної освіти, навчальної, практичної й самоосвітньої діяльності; урахування змісту професійних потреб науково-педагогічних працівників на різних стадіях життєвого циклу тощо.

УПРАВЛІННЯ САМООСВІТОЮ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ВНЗ

І.А. Осадча

Постановка проблеми. Вимоги сучасності до науково-педагогічних працівників ВНЗ визначають, першочерговою цілеспрямовану самостійну роботу, спрямовану на розвиток рівня професійної компетентності з поглибленням теоретичних знань та практичних вмінь. При цьому проблема самоосвіти набуває все більшої актуальності. При цьому управлінням та координацією самоосвіти на місцевому рівні займаються методичні служби. Відмітною ознакою самоосвіти науково-педагогічних працівників ВНЗ є той факт, що результатом їх роботи є розвиток учнів у результаті особистісного та професійного самовдосконалення. Саме тому науково-педагогічний працівник ВНЗ повинен постійно розвиватися індивідуально, оновлюватися.

Основна мета виступу. Проаналізувати ключові аспекти, щодо управління самоосвітою науково-педагогічних працівників ВНЗ.

Виклад основного матеріалу. Постійне підвищення кваліфікації під час курсової перепідготовки, участі в різноманітних семінарах-практикумах та інших формах роботи не тільки не сприяють підвищенню кваліфікаційного рівня науково-педагогічних працівників ВНЗ, тому навіть найбільш досконала колективна організація методичної роботи не передбачає врахування індивідуальних потреб науково-педагогічного працівника ВНЗ в новітній інформації, ознайомити його з актуальною та цікавою літературою по фаху [2, с. 83]. Самоосвіта при цьому розглядається як компонент професійної діяльності кожного педагога, який самостійно обирає матеріал, прийоми та засоби роботи над собою.

Модель науково-педагогічного працівника ВНЗ передбачає готовність до застосування нових освітянських ідей, здатність постійно навчатися,

перебувати у творчому пошуку. Професійна некомпетентність є значним недоліком у будь-якій професії, оскільки є причиною претензій та нарікань.

Труднощі найчастіше виникають через зовнішні чинники, що залежать від рівня компетентності науково-педагогічного працівника ВНЗ, а отже, від його освітньої та моральної підготовки до педагогічної роботи, його ставлення до обраної справи та рівня професійної придатності. У цьому сенсі особливої актуальності набуває прагнення науково-педагогічних працівників ВНЗ до самоосвіти, саморозвитку та самовдосконалення.

Самоосвіта визначається досвідом та індивідуальною здатністю людини, її прагненням до неперервної самоосвіти й самовдосконалення, творчим ставленням до справи. Важливою є також здатність до саморозвитку, тобто створення нового не тільки в навколишньому світі, а й у собі.

Згідно до діючих нормативно-правових актів, адміністрація закладу не може вимагати від науково-педагогічного працівника ВНЗ планування самоосвітньої діяльності. Проте важливим є організація та корегування самоосвітньої діяльності педагогічних працівників. Певний зміст та форми самоосвіти педагогічного працівника залежать від таких особистісних критеріїв, як вік, педагогічний стаж, місце проживання, предмету, який викладають, власних захоплень та інтересів, рівня підготовки учнів, психологічної атмосфери педагогічного колективу [4, с. 86].

Самоосвіта науково-педагогічного працівника ВНЗ є необхідною умовою професійної діяльності та зростання працівника. Здібність до самоосвіти не формується у науково-педагогічного працівника ВНЗ разом з отриманням диплому педагогічного ВНЗ. Ця здібність визначається психологічними і інтелектуальними показниками кожного окремого вчителя, але не в меншій мірі, ця здібність формується в процесі роботи з джерелами інформації, аналізу, самоаналізу, як моніторингу своєї діяльності, так і колег.

На жаль, для багатьох науково-педагогічних працівників, які вже працюють у ВНЗ, але не мають досить розвинених професійно значущих якостей, характерною є криза професійної компетентності. У зв'язку з цим актуальним є питання про забезпечення росту професійної компетентності в процесі діяльності науково-педагогічного працівника ВНЗ.

У сучасних умовах стали традиційними такі організаційні форми роботи з науково-педагогічними працівниками ВНЗ, як методичні об'єднання, семінари, педагогічні читання, конференції, консультації тощо. У їх проведенні накопичено різноманітний досвід, але інтерес до них все більше знижується. Педагогічне управління самоосвітою, як і будь-яке управління взагалі, носить циклічний характер. Розглянемо як змістовно наповнені основні етапи цього процесу.

Умови для самоосвіти в ВНЗ створюються на діагностичній основі. За результатами моніторингу педагогічної, методичної підготовки науково-педагогічного працівника ВНЗ. Результати моніторингу зберігаються протягом

кількох років, що забезпечує неперервне відстеження його зростання, дає змогу прогнозувати розвиток і стан професійного рівня [3, с. 170].

Другий етап, прийняття управлінського рішення, про підвищення компетентності науково-педагогічних працівників ВНЗ, через залучення їх до участі в роботі всіх ланок системи підвищення кваліфікації педагогів.

Третій етап має на меті постановку цілей і прогнозування результатів щодо підвищення компетентності науково-педагогічного працівника ВНЗ, з'ясування з науково-педагогічними працівниками їх бажань і важливих для них форм підвищення професійної компетентності.

Четвертий етап - планування дій адміністрації щодо управління самоосвітньою діяльністю.

П'ятий етап - організація діяльності науково-педагогічних працівників ВНЗ з метою їх професійного вдосконалення в процесі практичної діяльності, керівництво роботою методичних кабінетів, методичної ради, методичних об'єднань, творчих груп, організація семінарів;

Шостий етап - регулювання і коригування проведеної роботи, індивідуальна робота з науково-педагогічними працівниками ВНЗ в напрямку розвитку їхньої професійної і громадської свідомості.

Сьомий етап - аналіз результатів керівництва процесом самоосвіти науково-педагогічного працівника ВНЗ, виявлення позитивного в цій роботі, корекція недоліків.

Одним із важливих видів самостійної діяльності науково-педагогічного працівника ВНЗ є його індивідуальна робота над науково-методичною темою (проблемою). У процесі індивідуальної роботи над науково-методичною темою (проблемою) науково-педагогічний працівник ВНЗ вивчає джерела науково-методичної інформації, досвід педагогів-новаторів, аналізує власну педагогічну діяльність з метою подолання недоліків [1, с. 20-21].

Висновок. Сучасні вимоги до науково-педагогічного працівника ВНЗ на перше місце ставлять систематичну самостійну роботу з розвитку професійної компетентності, поглиблення його теоретичних знань та практичних умінь. Отже, проблема самоосвіти стає все більш актуальною. Завданням методичних служб на даному етапі є максимальне використання творчого потенціалу науково-педагогічних працівників ВНЗ. Актуальність самоосвіти педагога зумовлена також психологічними аспектами та специфікою вчительської праці.

Література

1. Жорова І. Я., Кузьмич Т. О., Назаренко Л. М.. Самоосвіта педагога як умова підвищення його професійної компетентності: методичні рекомендації. - Херсон: РПО, 2012. - 48 с.

2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / За заг. ред. О. В. Овчарук. - К.: «К. І. С.», 2004. - 112 с.

3. Никитина Н. Н. Основы профессионально-педагогической деятельности: Уч. пособие для студентов среднего проф. образ. / Н. Н. Никитина, О. М. Железнякова, М. А. Петухов. - М.: Мастерство, 2002. - 288 с.

4. Протасова Н. Г. Післядипломна освіта педагогів: зміст, структура, тенденції розвитку / Н. Г. Протасова - К., 1998. - 176 с.

УДК 378.112:303.823

ОПТИМАЛЬНА МОДЕЛЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Л.А. Бахчиванжи, О.В. Євтушок, Р.Р. Значек

Сучасний світ характеризується глобалізацією в усіх сферах економіки та формуванням глобальних ринків не лише товарів, капіталу, праці, а й послуг, які є особливим товаром в умовах постіндустріального суспільства. Особлива роль на ринку послуг в умовах глобалізаційних викликів відводиться освітнім послугам з огляду на інтенсивне оновлення знань, зростаючі обсяги інформації, стрімку зміну технологій.

Стрімкий прорив в технологіях обумовлює те, що в багатьох сферах практика випереджає теорію. А ця обставина створює загрози для розвитку вищої освіти та попиту на неї: провідні мультинаціональні компанії сьогодні готові взяти на себе місію навчання і підготовки персоналу, що володіє відповідними компетенціями. Особливості сучасного ділового світу актуалізують проблему пошуку оптимальної моделі вищої освіти, яка б здатна була здійснювати підготовку конкурентоспроможних і затребуваних на ринку праці фахівців. Особливо актуальною ця проблема є для країн з перехідною економікою, зокрема й для України, де довгий час триває реформування освіти в цілому і вищої освіти зокрема.

Протягом століть людство, виходячи з потреб власного існування, відпрацьовувало і випробовувало різні підходи і моделі університетської освіти, й в сучасних умовах склалися та продовжують складатися різні форми організації вищої школи відповідно до покладених в їх основу принципів та положень. Не викликає заперечень твердження про те, що саме в університетах повнота розвитку наук забезпечує формування світогляду майбутнього фахівця та його професійних компетентностей.

Моделі вищої (університетської) освіти розрізняють за ознакою цілеспрямованості та специфіки домінуючого змісту, організаційно-педагогічної відмінності. За цими ознаками виділяють класичну, раціоналістичну, феноменологічну, розвиваючу, болонську, паризьку, оксфордську та інші моделі. В залежності від підходу до управління розрізняють централізовану та децентралізовану моделі, модель автономних структурних підрозділів. На сьогодні сформувалась і має поширення у світі модель університету, у якій навчальний процес базується на дослідницькій

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Проблеми кадрового забезпечення спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»	
І.І. Савенко, І.О. Седікова	326
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників як необхідна складова професійного розвитку	
В.М. Лисюк, В.І. Булюк, В.В. Пуга	329
Використання освітніх інтернет ресурсів у професійній діяльності викладача вищого навчального закладу	
Ю.Г. Лобода	332
Методика, як область практичної діяльності викладача	
Г.А. Шевченко, Ю.М. Мельник	335
Забезпечення конкурентоспроможності науково-педагогічних працівників як умова для сталого підвищення якості освітнього процесу ЗВО	
О.П. Бодик	336
Управління самоосвітою науково-педагогічних працівників ВНЗ	
І.А. Осадча	339
Оптимальна модель вищої освіти в Україні в умовах глобалізації ринку освітніх послуг	
Л.А. Бахчиванжи, О.В. Євтушок, Р.Р. Значек	342
Перспективи E-LEARNING як моделі здобуття вищої освіти	
Т.В. Стрікаленко	345
Дуальна освіта для технологів на профільних підприємствах галузі України	
Л.В. Агунова, О.М. Савінок	346
Партнерство науки і бізнесу: необхідність або умовність?	
Н.М. Поварова	348
Проектне навчання	
В.Г. Бондаренко, И.В. Глинська	350
Особливості адаптації та формування навичків самоприйняття студентів-першокурсників у закладах вищої освіти	
С.С. Орлова, Л.К. Овсянникова	352
Гуманітарні аспекти дистанційного навчання	
С.А. Дмитрашко	354
Використання інтерактивних форм навчання при підготовки студентів з дисциплін «Технологія галузі», «Загальна технологія та технологія галузі», «Технологія виробництва товарів», «Технологія переробки вторинної сировини»	
Я.Г. Верхівкер, О.М. Мирошніченко, Т.І. Нікітчина, Т.А. Манолі	356
Форми організації самостійної роботи з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність»	
Ю.О. Бровкіна	357
Застосування технології дистанційного навчання MOODLE для стимулювання активної участі студентів у навчальному процесі	
І.Г. Кривоногова	358
Використання інтернет-ресурсів у викладанні економічних дисциплін	
Т.В. Свистун	360